

Muškarci su zimi nosili suknene čakšire ravnog kroja, bez džepova i proreza sa strane. Sukno su tkale žene, a bojilo se u smeđu ili crnu boju koja se dobijala od orahove kore. Suknenu odeću šio je krojač, šnajder. Čakšire su se uvlačile u fusakle, čarape pletene od bele ovčije vune, duge do pola listova. Grudnjak, krznjeni kožuh bez rukava, koji se zakopčavao sa strane, bio je najčešće smeđe-žute boje. Mogao je biti ukrašen kožnim aplikacijama ili vunenim vezom.

Mladi ljudi rado su nosili šticle, navlake za ruke pletene od vune, nekad sa dodatkom upletenih sitnih perli. Uz estetsku imale su i praktičnu namenu, da sačuvaju zaponac košulje od prljanja. U svečanim prilikama, zavisno od godišnjeg doba, muškarci su nosili kožne crne sandale, cipele ili čizme. Leti su se pokrivali crnim šeširima ravnog okruglog oboda, a zimi crnim jagnječim šubarama.

### Svadbena nošnja

Svadbena nošnja nije se po kroju i po odevnim elementima razlikovala od svečane nošnje mladih devojaka i momaka. Ženska svadbena nošnja bila je obično izrađena od belih ili jako svetlih materijala, najčešće svile. Cipele su takođe bile bele. Mlada je na venčanju nosila venac izrađen od voska. Kasnije u upotrebu ulazi venac od belog tila i veo koji je visio niz leđa. Odeća mladoženje bila je sašivena od finijih materijala, novija i ukrašenija od uobičajene svečane odeće. Sastojala se od košulje, čakšira, prsluka, kaputa, šešira i čizama. Mladoženju bi rodbina okitila sa pet ili više košulja, dugih vezom ukrašenih peškira izrađenih od belog tankog srpskog platna.

### Svakodnevna odeća

Svakodnevna odeća nije se razlikovala od svečane po kroju, nego po vrsti materijala i količini ukrasa. Najčešće se izrađivala od pamučne tkanine, cica, koja se kupovala na pančevačkoj pijaci. Košulja opleće bila je istovrsnog kroja, jednostavnije ukrašena i sašivena od srpskog platna (mekšeg belog pamučnog platna s usnivanim debljim nitima), cica ili kupovnog platna pargara plave, zelene i ružičaste boje. Nosio se najčešće jedan untrok. Žene su svakog dana maramu povezivale pod bradom. Prilikom poljskih radova obuvale su opanke kapičare, a po lepom vremenu natikače, pletene vunene papuče sa gumenim đonom.

Svakodnevna letnja muška odeća bile su košulja i gaće. Košulja je bila od belog pamučnog fabričkog platna šifona, pargara, bez puno ukrasa. Nosila se preko širokih gaća dugih do članaka i u struku nabiranih pomoću trake, svitnjaka. Zimi su preko gaća nosili suknene čakšire, a preko košulje kaput jankel. Po lepom vremenu muškarci su obuvali fusakle i pletene natikače podlepljene kožnim, a kasnije gumenim đonom. Za rad u polju obuvali su se jednostavno krojeni kožni opanci zanatske izrade. U Starčevu su iste nosili Hrvati, Nemci i Srbi. Za odlazak do stoke, posebno po lošem vremenu, obuvali su drvene klompe koje su postavljali slamom ili komadima starog sukna. Čobani su nosili dugačke bele suknene kabanice dugih rukava sa

## **NOŠNJE (nastavak iz prošlog broja)**

Napisao Dalibor Mergel  
petak, 03 avgust 2012 12:18

---

kapuljačom. Kabanice je izrađivao zanatlija abadžija u Pančevu.

(kraj)